

Vážení čtenáři!

Trvalá výchova víry je poslední etapou procesu „stávání se křesťanem“ a „zrání křesťanského bytí“, do kterého jsme

byli uvedeni L. Dřímalem v článku *Cesty k velikonočnímu tajemství* v prvním čísle tohoto ročníku. Shrnutí hlavních myšlenek k našemu tématu ve *Všeobecném direktoriu pro katechezi* (dále VDK) uvádíme na straně 5.

Oblast trvalé výchovy víry je poměrně obsáhlá a týká se především formace katechetů samých. V tomto čísle jsme se zaměřili na tři klíčová témata: zrání víry, způsobilost ke katechetické službě a na formy katecheze. Článkům k těmto tématům předchází slovo Mons. Jana Baxanta, biskupa litoměřického, nově ustanoveného předsedy Komise pro katolickou výchovu ČBK. Dále stručně představujeme cíle a přínosy ze dvou odborných setkání věnovaných Božímu slovu v katechezi a farní katechezi na Slovensku.

Profesor Enzo BIEMMI se zabývá „dospělostí“ víry vzhledem k naplňování poslání církve uvnitř sebe samé a vzhledem k okolní společnosti. V rozhovoru s profesorem Zbigniewem FORMELLOU se věnujeme zralosti víry z psychologického hlediska. Kompetencím či vybavenosti katechetů k jeho službě se věnuje belgický katechetik André FOSSION.

Formy neboli modely katecheze jsme předložili k diskusi pracovníkům diecézních katechetických center a členům redakční rady této revue. Výchozí diskuse pro diskusi se stala přednáška amerického teologa a kardinála Averyho Roberta DULLESE.

Neodmyslitelnou součástí katecheze zvláště pro ty, kdo pravidelně slaví svátosti, je liturgická výchova. Vojtěch KOHUT se věnuje souvislostem mezi liturgií a modlitbou a Martina ORLOVSKÁ liturgické výchově dětí.

Čtvrtou část seriálu o symbolech v katechezi připravil Jan ŠLÉGR o předobzrech eucharistie ve Starém zákoně.

Marie Zimmermannová

CESTY KATECHEZE V ROCE 2011

Dovolte nejprve malé ohlédnutí. Revue *Cesty katecheze* byla založena v roce 2009 po vzájemné dohodě mezi členy Katechetické subkomise Komise pro katolickou výchovu ČBK. Jejím posláním je na prvním místě poskytovat další vzdělávání v oborech souvisejících s katechezí a náboženským vzděláváním těm, kteří jsou v církvi pověřeni katechetickou službou.

V prvním ročníku (2009) jsme představili základní témata, která shrnují nauku církve a respektují postupné uvádění člověka do křesťanství s ohledem na to, co je v životě z víry podstatné, tj. Boží iniciativa, na kterou člověk odpovídá. Jednotlivá čísla byla věnována tématům: Pozvání na cestu, Bůh mezi námi, Boží plán spásy a Boží království. Obsáhli jsme tak celé jádro křesťanského hlásání, tzv. kerygma. Katecheze byla představena především jako služba Božímu slovu. Ve druhém ročníku (2010) jsme měli na zřeteli katechezi zejména jako výchovu víry. Zabývali jsme se uváděním jednotlivce i celého křesťanského společenství k jádru naší víry – velikonočnímu tajemství, a to prostřednictvím iniciačního procesu. Jednotlivá čísla byla věnována hlavním etapám tohoto procesu a nesla názvy: První evangelizace, Katechumenát, Mystagogie a Trvalá výchova víry.

Katecheze je také činností církve, kterou tato přispívá ke svému růstu a k naplňování svého poslání ve světě. Tento pohled na identitu katecheze bude určovat témata třetího ročníku. Křesťanem a členem církve se člověk stává ve křtu. **Křest** jako první z iniciačních svátostí církve je navíc ČBK vybrán jako téma roku 2011 v rámci přípravy církve v naší zemi na oslavu výročí cyrilometodějské misie v roce 2013. Ve druhém čísle revue se vrátíme k **Písmu svatému v katechezi** a třetí věnujeme vlastnímu tématu **Církev**.

Změny a předplatné v roce 2011

Uspořádání časopisu a struktura článků dozná v novém ročníku revue větších změn. Ohlasy od katechetů z praxe ukazují, že mnohé články jsou pro naše stávající či potenciální čtenáře málo srozumitelné, neboť jim chybí odpovídající teologická průprava. Nejsme schopni tento stav hlouběji analyzovat a nechceme ho nijak hodnotit. Skutečností je, že současný obsah revue takovým zájemcům dle jejich svědectví v dalším vzdělávání příliš nepomáhá. Vzhledem k této situaci proto připravujeme následující úpravy v obsahu časopisu:

- poměr mezi teoretickými články a praktickými příspěvky bude vyrovnaný;
- praktické příspěvky budou zjednodušeny a budou navazovat na teoretické texty, aby je osvětlily a ilustrovaly, případně se budou odvolávat na dříve uveřejněné texty;
- praktické příspěvky budou soustředěny do přílohy, která bude pravděpodobně všita doprostřed časopisu; v základní úpravě časopisu zůstanou teoretické články;
- počet stran časopisu bude snížen ve prospěch praktické přílohy;
- obsah časopisu bude rozšířen o reportáže a rozhovory podporující vzájemnou výměnu zkušeností;
- vzhledem k větší náročnosti realizace uvedených změn a možnostem redakce vyjdou v roce 2011 pouze tři čísla (v únoru, v červnu a v říjnu).

Věříme, že tyto změny budou ku prospěchu našich čtenářů a pomohou nám získat další zájemce o časopis. Smyslem této revue je příspěvek k žádoucí obnově katechetické činnosti u nás, a proto vám za vaši zpětnou vazbu či podporu jakéhokoliv druhu upřímně děkujeme. Těšíme se na další setkávání s vámi.

Redakční rada revue *Cesty katecheze*

Výše základního předplatného pro příští rok se sníží ze 190 na 150 Kč. Dárcovské a snížené předplatné zůstane v původní výši 250 Kč a 100 Kč za ročník. Z provozních důvodů **měníme číslo účtu a způsob financování časopisu.** Proto prosíme čtenáře, případně další zájemce: úhradu předplatného pro rok 2011 zašlete **na účet č. 2216913043/0800 uvedený ve výzvě**, kterou mají všichni dosavadní předplatitelé vloženu ve svém výtisku časopisu.

Distribuci revue **na Slovensku** bude zajišťovat Diecézny katechetický úrad v Žilíně, kterému předáme seznam dosavadních předplatitelů. Podrobnější informace obdrží předplatitelé ze Slovenska e-mailem. Informace pro nové zájemce naleznete na www.cestykatecheze.cz v rubrice „Předplatné“.

Vážení a milí,

katecheze, jak jistě všichni víme, je služba. Předáváme nejčistší nauku, jaké se člověk, služebník církve – katecheta, vůbec může svými schopnostmi dotknout. Nikdy druhým, zvláště dětem, ale nyní možná i častěji dospělým, nepředkládáme své pravdy, názory, myšlenky a náměty, ale bohatství Kristova života. Neznamena to však, že bychom se vlastními silami neměli při katechezích projevit po svém, lidsky.

Zůstává naší krásnou povinností vložit do katechetické výuky svůj um a nápaditost, ale důležité je, abychom zůstali především věrnými Kristu a pravdě Jeho evangelia. Co to, kromě jiného, znamená?

Nelze být katechetou, tedy vyslancem církve a mnohdy prvním reprezentantem Krista v očích katechizovaných, a přitom Kristu nevěřit, zásadní skutečnosti křesťanské víry zamlčet, protože jsou sice jasné, ale nepopulární. Katecheta je člověkem věřícím v Krista, aktivním a věrohodným křesťanem a současně svědkem Mistra moudrého a skromného. Svědectví vlastního života katechety, jeho životní styl, laskavost a přátelský duch ve vztazích s druhými lidmi je první, nepominutelnou katechezí.

S čím se nyní, jistě ve složitých podmínkách našeho pastoračního terénu potýkáme? Ostatně, jednoduché podmínky pro zažehnutí a předávání víry v Krista v křesťanských dějinách neexistovaly snad nikdy. Jedním z několika nebezpečí se jeví, nebojme se si to přiznat, jistá prostřednost, nevýraznost, fádnot našeho vlastního vyznání, tedy zřetelného přihlášení se ke Kristu slovem i životem. Samozřejmě že se nikdy nesmíme přidržovat způsobů propagandy, to by Kristově věci velice ublížilo. Postrádá se zápal, nadšení, výdrž a opravdovost. To nese a oslovuje druhé. Vzpomeňme si na naše učitele a vychovatele ve víře. Vděčně na ně pamatujeme, protože to byli právě oni, kterým se podařilo v nás probudit zájem o následování Krista.

Bez jejich žhavé křesťanské opravdovosti bychom možná o Kristu něco věděli, ale pro Něj bychom asi nežili.

Dovoluji si připojit druhé upozornění týkající se metody katechetické služby. Domnívám se, že je nyní relativní dostatek potřebné katechetické literatury a praktických příruček pro jednotlivá setkání s katechizovanými, dětmi i dospělými. Metoda při výuce je nutná. Katechetické setkání má být vždy zajímavé. Chaos – v důsledku nedostatku účinné metody, či event. naší nepřipravenosti – se dostavuje většinou velmi rychle. Drahocenný čas je pak ztracený a další příležitost se nemusí opakovat. Metodicky, drazí katecheté, se postupuje tak, že nauka se předává systematicky, důsledně, a přitom hravě a s úsměvem. Předpokládám, že ani vy nebudete souhlasit s tím, že doba jednotlivých katechetických setkání se vyplní jen hrou, malováním a legrací. Správná metoda počítá i s tím, ale nejen s tím.

Konečně bych rád vás všechny povzbudil ve službě, ke které jste Kristovou církví povoláni. Víím, že se radujete z vyznamenání, kterého se vám dostalo, když můžete, ne musíte, být zprostředkovateli Ježíšovy krásy a Jeho bohatství. Buďte šťastni, že právě vy smíte ve jménu Božím stát při zranění Božího semínka v duších budoucích následovníků Kristových nebo že už nyní jste posilou a příkladem druhým bratřím a sestrám ve víře. Prosím však i o to, abychom všichni jako učitelé víry zůstali žáky, totiž učedníky Kristovými napořád.

**Váš o modlitbu prosící + Jan Baxant,
předseda Komise pro katolickou výchovu ČBK**

Trvalá výchova víry

podle Všeobecného direktoria pro katechezi

Katecheze je součástí evangelizačního působení v rámci velkého misijního poslání církve (srov. VDK 4). Aby katecheze byla životaschopná a účinná, měla by být platnou službou evangelizaci církve s výrazným misijním charakterem; musí být adresována věřícím po celý jejich život, především však mladým a dospělým lidem, kteří jsou schopni přijmout zodpovědnost za svůj život; musí utvářet věřící osobnosti a být opravdovou školou křesťanského růstu; musí hlásat podstatná tajemství naší víry a zdůrazňovat zkušenost života v Kristu jako ústředního bodu života z víry. Za svůj přednostní úkol musí považovat přípravu a formaci hluboce věřících katechetů (srov. VDK 33).

Evangelizační proces je postupně uspořádán do jednotlivých etap (srov. VDK 49). Za jeho poslední etapu označujeme proces trvalého obrácení, k němuž dochází po přílnutí člověka k Ježíši Kristu a pokračuje po celý jeho život (srov. VDK 56). Tuto etapu nazýváme také „trvalou výchovou víry“. Je cestou ke křesťanské dokonalosti ve smyslu povolání k plnosti, k zahrnutí všech složek života do života z víry, která vším proniká a osvětluje svým světlem. Tato trvalá výchova víry se koná v křesťanském společenství a směřuje k plnému zapojení katechizovaných do společenství církve (srov. VDK 69). K uskutečňování tohoto úkolu je však nezbytné, aby katecheze nejen pomáhala jedinci na jeho cestě ke svatosti, ale obracela se také na křesťanské společenství jako takové. Tomu má pomáhat, aby zrál jak ve svém vnitřním životě lásky k Bohu, bratřím a sestrám, ale také ve své otevřenosti vůči světu. Jinými slovy, aby se stalo společenstvím misijním. Neustálou výzvou k tomuto povolání by mu měla být Ježíšova touha a modlitba k Otci: „Ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (J 17,21) Přibližovat se krok za krokem k tomuto ideálu vyžaduje od společenství velkou věrnost, otevřenost k působení Ducha Svátého, neustálé přijímání Těla a Krve Páně jako pokrmu pro život a stálou výchovu víry při naslouchání Božímu slovu (srov. VDK 70). Trvalá katecheze má mnoho podob, které se vzájemně doplňují, aby se dotkly všech složek života z víry (srov. VDK 71 a 72).